

Zasady postępowania wykonawców działających na zlecenie LPEC S.A. dotyczące zapewnienia jakości oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz wywierania wpływu na środowisko przy wykonywaniu usług na rzecz Spółki**I. Terminologia**

Wykonawca – podmiot (osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie mająca osobowości prawnej, a mająca podmiotowość prawną) świadcząca na rzecz Spółki na podstawie zawartej umowy, prace (roboty, usługi, dostawy) jak również podmioty, (w rozumieniu jak wyżej) będące podwykonawcą.

Spółka – Lubelskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka Akcyjna.

Prace – świadczone na rzecz lub w imieniu Spółki roboty, usługi, dostawy lub inne działania, których realizacja może wpływać na jakość i bezpieczeństwo pracy oraz oddziaływać na środowisko.

II. Zasady ogólne

1. Spółka zapewnia Wykonawcom możliwość organizowania i prowadzenia prac zgodnie z zasadami i przepisami prawa, w szczególności w zakresie bhp, ochrony środowiska i bezpieczeństwa przeciwpożarowego.
2. Wykonawcy wykonujący prace dla Spółki są zobowiązani przygotowywać, organizować i prowadzić prace zgodnie z prawem i umową w sposób zapobiegający w szczególności:
 - 1) wypadkom przy pracy,
 - 2) zdarzeniom potencjalnie wypadkowym,
 - 3) chorobom zawodowym,
 - 4) pożarom, wybuchom, eksplozjom,
 - 5) degradacji środowiska naturalnego,
 - 6) uszkodzeniom urządzeń, instalacji i narzędzi,
 - 7) pogorszeniu środowiska pracy.
3. Pracownicy Wykonawcy są zobowiązani do stosowania sprzętu ochronnego odpowiedniego dla warunków prowadzonych prac i występujących zagrożeń, w szczególności środków ochrony zbiorowej a następnie indywidualnej, odpowiednich dla rodzaju zagrożenia wywołanego czynnikami środowiska pracy.
4. W przypadku gdy jednocześnie w tym samym miejscu wykonują prace pracownicy zatrudnieni przez różnych Wykonawców, pracownicy ci mają obowiązek:
 - 1) współpracować ze sobą,
 - 2) wyznaczyć koordynatora sprawującego nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy wszystkich pracowników zatrudnionych w tym samym miejscu,
 - 3) ustalić zasady współdziałania uwzględniające sposoby postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń dla życia, zdrowia oraz środowiska naturalnego.
5. Wyznaczenie koordynatora, o którym mowa, nie zwalnia poszczególnych pracowników z obowiązku zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy zatrudnionych tam pracowników.

III. Kwalifikacje i szkolenia

1. Każdy pracownik (łącznie z kierownictwem) Wykonawcy wykonujący prace dla Spółki musi być przeszkolony w zakresie obowiązujących przepisów bhp i ppoż, posiadać aktualne badania lekarskie dopuszczające do wykonywania pracy oraz, jeśli są wymagane, specjalistyczne uprawnienia do wykonywania procesów specjalnych.
2. W celu potwierdzenia, że Wykonawca posiada uprawnienia do wykonywania określonych prac, o których mowa w pkt.3.1), Wykonawca jest zobowiązany do dostarczenia Spółce dokumentów potwierdzających, że posiada uprawnienia do wykonywania określonej działalności lub czynności w ramach prowadzonych prac, w tym:
 - 1) koncesji, zezwolenia lub licencji, jeżeli przepisy nakładają obowiązek posiadania takich dokumentów, na podjęcie działalności gospodarczej w zakresie objętym wykonywaną pracą;
 - 2) aktualnego odpisu z właściwego rejestru albo aktualnego zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, jeżeli odrębne przepisy wymagają wpisu do rejestru lub zgłoszenia do ewidencji działalności gospodarczej.
3. Przed rozpoczęciem prac, objętych umową Wykonawca jest zobowiązany dostarczyć Spółce:
 - 1) wykaz pracowników Wykonawcy, którzy będą uczestniczyć w wykonywaniu prac zawierający imiona i nazwiska pracowników, informacje na temat ich kwalifikacji zawodowych, doświadczenia i wykształcenia niezbędnego do wykonania prac, a także zakresu wykonywanych przez nich czynności,

- 2) dokumenty stwierdzające, że pracownicy Wykonawcy, którzy będą uczestniczyć w wykonywaniu prac, posiadają wymagane uprawnienia, jeżeli przepisy nakładają obowiązek posiadania takich uprawnień wraz z datami ważności, o ile takie daty warunkują wykonywanie prac przez pracowników Wykonawcy.
4. Pracownik dozoru Spółki nadzorujący pracę wykonywaną przez pracowników Wykonawcy jest zobowiązany na jego wniosek do informowania o ryzyku zawodowym i zagrożeniu, jakie wiąże się z wykonywaną pracą oraz o środkach likwidujących lub ograniczających to ryzyko i zagrożenie.

IV. Przestrzeganie zasad i przepisów bhp

1. Kierownik budowy jest obowiązany sporządzić lub zapewnić sporządzenie, przed rozpoczęciem budowy, planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, uwzględniając specyfikę obiektu budowlanego i warunki prowadzenia robót budowlanych, w tym planowane jednoczesne prowadzenie robót budowlanych i produkcji przemysłowej jeżeli występują przesłanki z Art.21a Prawa budowlanego.
2. Tryb realizacji prac przy wykonywaniu robót przy urządzeniach energetycznych określa wydana na podstawie obowiązujących przepisów Instrukcja eksploatacji urządzeń i instalacji elektroenergetycznych obowiązująca w Spółce. Na życzenie Wykonawcy ww. instrukcja będzie udostępniona.
3. Przed przystąpieniem do robót ziemnych związanych z pracami przy urządzeniach i instalacjach na terenie przyszłych robót należy rozpoznać i oznaczyć uzbrojenie podziemne, a w szczególności sieci elektroenergetyczne, telekomunikacyjne, ciepłne, gazowe, wodne i inne.
4. Pojazdy będące własnością Wykonawcy mogą poruszać się w godzinach pracy po terenie Spółki przestrzegając na całym terenie maksymalnej prędkości określonej znakami drogowymi.
5. Wykonawca pracujący na terenie Spółki na jej zlecenie jest zobowiązany do niezwłocznego informowania inspektora ds. bhp ze strony Spółki o każdym wypadku przy pracy oraz zdarzeniu potencjalnie wypadkowym.
6. Spółka deklaruje udostępnienie Wykonawcy niezbędnych informacji i materiałów oraz udzielanie wszechstronnej pomocy zespołowi badającemu okoliczności i przyczyny wypadku przy pracy, a także udział inspektora ds. bhp w pracach tego zespołu.
7. Podstawowe przepisy prawne obowiązujące Wykonawcę w zakresie bhp:
 - 1) Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1502 z późn. zm.)
 - 2) Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 290 z późn. zm.)
 - 3) Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1059 z późn. zm.)
 - 4) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 roku w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz. U. z 2003 r., Nr 169, poz. 1650 z późn. zm.)
 - 5) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. z 2003 r., Nr 120, poz. 1126).

V. Zasady dotyczące przestrzegania przepisów przeciwpożarowych

1. Wszyscy wykonawcy wykonujący prace na zlecenie lub w imieniu Spółki zobowiązani są do użytkowania i utrzymania w stanie zabezpieczonym przed powstaniem pożaru budynku, urządzenia, składowiska, itp.
2. W obiektach i na terenach do nich przyległych zabronione jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnić prowadzenie działań ratowniczych i ewakuacji, a w szczególności:
 - 1) używanie otwartego ognia i palenie tytoniu w strefach zagrożonych wybuchem lub pożarem, oraz w pomieszczeniach Spółki poza wyznaczonymi miejscami,
 - 2) gromadzenie i przechowywanie materiałów palnych pod ścianami budynków,
 - 3) ustawianie na trasach komunikacyjnych lub w budynkach jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację.
3. Wykonawcy zabrania się bez zgody Spółki dokonywania samodzielnie przeróbek i remontów urządzeń oraz instalacji energetycznych lub gazowych, budowy dodatkowych punktów poboru energii elektrycznej lub gazowej.
4. Ponadto zabrania się:
 - 1) używania otwartego ognia i palenia tytoniu w miejscach zakazanych,
 - 2) pozostawiania po zakończeniu pracy maszyn i urządzeń technicznych nie oczyszczonych z pyłu, kurzu, smarów, palnych odpadów, itp.,
 - 3) przechowywania w pomieszczeniach produkcyjnych płynów łatwo zapalnych w ilościach większych niż wynosi zapotrzebowanie dobowe,

- 4) pozostawiania czyściwa do maszyn lub przetłuszczonych szmat w zamkniętych pojemnikach z materiałów niepalnych,
 - 5) przechowywania odzieży ochronnej i roboczej w miejscach nie przeznaczonych do tego celu,
 - 6) przechowywania w bezpośrednim sąsiedztwie, bez należytego zabezpieczenia, substancji, których wzajemne oddziaływanie może spowodować zapalenia się lub wybuch.
5. Używanie sprzętu gaśniczego będącego w wyposażeniu (zabezpieczeniu) obiektów, urządzeń, itp. do innych celów, np. do zabezpieczenia prac spawalniczych jest zabronione.
6. Pracownicy Wykonawcy wykonujący określone prace zlecone w obiektach Spółki winni znać:
- 1) zasady postępowania w razie pożaru oraz po jego zakończeniu,
 - 2) zasady gaszenia urządzeń elektrycznych,
 - 3) zasady postępowania przy gaszeniu człowieka,
 - 4) wyjścia ewakuacyjne ze stanowiska pracy,
 - 5) zasady bezpiecznego magazynowania butli i gazowych agregatów spawalniczych.
7. W szczególności osoby nadzorujące i wykonujące prace z ogniem winny być przeszkolone w zakresie:
- 1) sposobu wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym,
 - 2) prowadzenia tych prac na podstawie pisemnego zezwolenia wykonania prac spawalniczych,
 - 3) obowiązku prowadzenia kontroli po zakończeniu prac,
 - 4) zasad zabezpieczenia stanowisk spawalniczych w sprzęt gaśniczy,
 - 5) innych wymagań wynikających z przepisów prawa w zależności od miejsca prowadzenia robót.
8. Przepisy prawne obowiązujące wykonawcę podczas wykonywania prac w zakresie p.poż.:
- 1) Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991 roku (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 191 z późn. zm.),
 - 2) Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r., Nr 109, poz. 719),
 - 3) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1422 z późn. zm.),
 - 4) Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 290 z późn. zm.).

VI. Zasady dotyczące postępowania w zakresie ochrony środowiska

1. Warunki korzystania z mediów
 - 1) Spółka umożliwi wykonawcy pobór energii elektrycznej, wody, odprowadzenie ścieków i innych niezbędnych mediów, podczas realizacji prac na terenie Spółki, w zakresie niezbędnym do ich wykonania, o ile dostęp do nich jest możliwy.
 - 2) Koszty zużycia lub poboru mediów oraz wszelkie inne koszty związane z ich dostarczeniem pokrywa Wykonawca.
 - 3) Zabrania się Wykonawcy samowolnego poboru mediów, bez uprzedniego uzgodnienia ze Spółką ilości i sposobu rozliczenia.
2. Sposób magazynowania materiałów
 - 1) Wykonawca może składować na terenie Spółki materiały potrzebne do wykonania prac, tylko w miejscach wyznaczonych i uzgodnionych z inspektorem dozoru odpowiedzialnym za nadzór inwestorski,
 - 2) Wykonawcy nie wolno wwozić na teren Spółki bez konsultacji z inspektorem nadzoru jakichkolwiek materiałów, substancji, mogących zanieczyścić wodę, glebę lub powietrze atmosferyczne,
 - 3) wszystkie wwożone na teren Spółki oraz użytkowane podczas świadczenia usług materiały, substancje niezbędne do realizacji prac, należy tak zabezpieczyć, aby uniemożliwić zanieczyszczenie wody, gleby lub powietrza atmosferycznego,
 - 4) Wykonawca powinien mieć na wyposażeniu: środki neutralizujące ewentualne wycieki i zanieczyszczenia, pojemniki, do których byłyby one zbierane oraz środki ograniczające ich rozprzestrzenianie się,
 - 5) Wykonawcy nie wolno na terenie Spółki i w miejscu prowadzenia robót myć pojazdów i sprzętu, przechowywać zapasów paliw, tankować pojazdów, spalać jakichkolwiek substancji, przedmiotów, odpadów, itp.,

- 6) Wykonawcy nie wolno podczas realizacji zlecenia na rzecz Spółki wylewać jakichkolwiek żrących i trujących substancji, płynów do kanalizacji i do gleby.

3. Sposób postępowania z odpadami

- 1) Wykonawca ponosi odpowiedzialność za postępowanie z wytworzonymi odpadami, powstałymi w wyniku prowadzenia przez niego prac na rzecz Spółki,
- 2) odpady wytworzone w trakcie realizacji prac podlegają ewidencji rodzajowej i ilościowej prowadzonej przez Wykonawcę w oparciu o obowiązujące karty ewidencji i przekazania odpadów zgodne ze wzorami dokumentów określonymi przez Ministra Środowiska,
- 3) wytworzone odpady podlegają czasowemu magazynowaniu w miejscu do tego przeznaczonym wskazanym przez Spółkę,
- 4) każdą partię wytworzonych odpadów (o ile umowa nie stanowi inaczej) Wykonawca zgłasza w formie pisemnej do Spółki w celu określenia które z wytworzonych odpadów pozostają do zagospodarowania przez Spółkę,
- 5) pozostałe odpady Wykonawca ma obowiązek, w możliwie najkrótszym terminie usunąć z miejsca czasowego magazynowania zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz. U. 2013 poz.21 z późn. zm.),
- 6) o sposobie postępowania z wytworzonymi odpadami Wykonawca poinformuje Spółkę - dostarczy karty przekazania poszczególnych odpadów.

4. Metodyka postępowania na wypadek zagrożenia środowiska w trakcie wykonywania prac

Jeżeli pomimo zachowania wszystkich środków ostrożności, wystąpi ewentualne zanieczyszczenie wody, gleby lub powietrza atmosferycznego i doszło do zagrożenia stanu środowiska, wówczas należy bezzwłocznie powiadomić Spółkę i postępować według niżej podanych zasad:

- 1) W przypadku wycieku substancji, mogącej spowodować zanieczyszczenie gleby, należy ograniczyć jej możliwość rozprzestrzeniania się przez zastosowanie dostępnych środków.
- 2) Wyciek (w zależności od rodzaju substancji, płynu) należy zasypać sorbentem lub środkiem neutralizującym. Po wchłonięciu należy go zebrać do pojemnika oraz w zależności od okoliczności i uzgodnień z inspektorem nadzoru przekazać firmie unieszkodliwiającej odpady.
- 3) Z dokonanych czynności należy sporządzić zapisy wypełniając kartę ewidencji odpadu i kartę przekazania odpadu, otrzymaną od kierownika budowy ze strony Spółki.

5. Przepisy prawne obowiązujące wykonawcę podczas wykonywania prac w zakresie ochrony środowiska:

- 1) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz.1232 z późn. zm.)
- 2) ustawa z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 21 z późn. zm.),
- 3) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2014 r., poz.1923),
- 4) Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r., Nr 71, poz.649 z późn. zm.),
- 5) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 roku w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. z 2011 r. Nr 8, poz.31).

VII. Postanowienia końcowe

1. Przed przystąpieniem do pracy Wykonawcy świadczący prace w imieniu lub na rzecz Spółki powinni:

- 1) zapoznać się z wymaganiami w zakresie ochrony środowiska (w tym z Polityką jakości), jakie obowiązują na terenie LPEC S.A. Polityka jakości jest dostępna na stronie www.lpec.pl. Na życzenie Wykonawcy ww. dokument będzie udostępniony.
- 2) dostarczyć Spółce wymagane dokumenty, wskazane w załączniku w pkt. III Kwalifikacje i szkolenia, potwierdzające kwalifikacje i uprawnienia Wykonawcy (jego pracowników).

2. Pełnomocnik ds. Systemu Zarządzania Jakością ma prawo audytować miejsca świadczenia prac oraz wydawać pracownikom Wykonawcy realizującym te prace wiążące zalecenia w zakresie ochrony środowiska.

3. W przypadku zidentyfikowania przez audytującego nieprzestrzegania przez Wykonawcę wydanych zaleceń, audytujący jest zobowiązany zgłosić tę informację do kierownika komórki organizacyjnej lub kierownika budowy na terenie której realizowane są prace, który zwróci pisemną uwagę Wykonawcy.

4. Inspektor ds. bhp, pełnomocnik ds. SZJ oraz pracownicy nadzoru Spółki będą dokonywali okresowych kontroli przestrzegania stosowanych przepisów przez Wykonawców.
5. W przypadku nieprzestrzegania postanowień określonych w niniejszym załączniku Spółka może wstrzymać czasowo prace, a w drastycznych przypadkach rozwiązać z Wykonawcą umowę w trybie natychmiastowym, bez przewidzianego w umowie terminu wypowiedzenia.
6. Nieprzestrzeganie postanowień określonych w niniejszym załączniku, może również być przyczyną nałożenia na Wykonawcę kar umownych z tytułu nienależytego wykonywania umowy oraz dochodzenia przez Spółkę odszkodowania z tytułu wyrządzonej szkody na ogólnych zasadach prawa cywilnego.

ZAMAWIAJĄCY:**WYKONAWCA:**